

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΑΣ "ΟΜΟΝΟΙΑ"
BASHKIMI DEMOKRATIK I MINORITETIT ETNIK GREK "ΟΜΟΝΟΙΑ"
DEMOCRATIC UNION OF GREEK MINORITY IN ALBANIA "ΟΜΟΝΟΙΑ"

Προς: Την Διαρκή Επιτροπή Εθνικής Άμυνας και
Εξωτερικών Υποθέσεων της Βουλής των Ελλήνων

Κοινοποίηση: Υπουργείο Εξωτερικών,
Υπουργός, Ντόρα Μπακογιάννη,
Υφυπουργός, Θεόδωρος Κασσίμης

Ομάδα Ελληνοαλβανικής Φιλίας Ελληνικού
Κοινοβουλίου

Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Απόδημου Ελληνισμού

Άγιοι Σαράντα, 25/11/2008

**Θέμα : Σχετικά με το σχέδιο νόμου «Κύρωση της Συμφωνίας Σταθεροποίησης και
Σύνδεσης μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους αφενός, και
της Δημοκρατίας της Αλβανίας αφετέρου»**

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε,
κυρίες και κύριοι βουλευτές μέλη της Επιτροπής

Η Δημοκρατική Ένωση Εθνικής Ελληνικής Μειονότητας «ΟΜΟΝΟΙΑ», ιδρύθηκε αμέσως μετά την πτώση του κομμουνιστικού καθεστώτος στην Αλβανία και ήταν ο πρώτος (και μοναδικός τα πρώτα χρόνια) πολιτικός φορέας που μιλούσε και επιδίωκε τον ευρωπαϊκό προσανατολισμό της Αλβανίας. Πέρα από τα πολύπλευρα οφέλη της χώρας από την ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η Ομόνοια προσβλέπει από αυτήν και στην επίλυση των προβλημάτων της Ελληνικής μειονότητας.

Η Ομόνοια στηρίζει απερίφραστα την ένταξη της Αλβανίας, ωστόσο δεν θέλουμε μια ένταξη για την ένταξη, δεν θέλουμε μια ένταξη γεωγραφική αλλά ουσιαστική, μια ένταξη που θα μας κάνει να αισθανόμαστε πολίτες μιας δίκαιης κοινωνίας όπου η πλούσια ελληνική ιστορία και παράδοση μας δεν θα αποτελεί απειλή αλλά πλούτο του πολύχρωμου ευρωπαϊκού πολιτισμού.

Στις 14 Οκτωβρίου 2008, κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων το σχέδιο νόμου «Κύρωση της Συμφωνίας Σταθεροποίησης και Σύνδεσης μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους αφενός, και της Δημοκρατίας της Αλβανίας αφετέρου». Η παραπάνω Συμφωνία Σταθεροποίησης και Σύνδεσης έρχεται να αντικαταστήσει τη Συμφωνία Εμπορίου και Εμπορικής και Οικονομικής Συνεργασίας του 1992 μεταξύ Αλβανίας και Ευρωπαϊκής Ένωσης, φέρνοντας ουσιαστικά την Αλβανία ένα βήμα πιο κοντά στην Ενωμένη Ευρώπη.

Η ΟΜΟΝΟΙΑ, καθώς και οι οργανώσεις των εν Ελλάδι Βορειοηπειρωτών, αλλά και το σύνολο των Πανηπειρωτικών Ομοσπονδιών παγκοσμίως που προσυπογράφουν το συγκεκριμένο υπόμνημα, θεωρούν σκόπιμο να θέσουν ενώπιον της Επιτροπής Εθνικής Άμυνας και Εξωτερικών Υποθέσεων της Βουλής, τα παρακάτω θέματα που άπτονται των δικαιωμάτων της Ελληνικής Μειονότητας στην Αλβανία και του Ελληνισμού γενικότερα και που συνδέονται άρρηκτα με την πορεία της χώρας αυτής προς την Ενωμένη Ευρώπη, άρα και με την κύρωση από τη Βουλή των Ελλήνων του παραπάνω Συμφώνου.

1. Μη αναγνώριση της Ελληνικής Μειονότητας όπου αυτή υπάρχει

Η Αλβανία κατά παράβαση κάθε κανόνα και πρακτικής Διεθνούς Δικαίου και προφασιζόμενη έναν απόλυτα αυθαίρετο γεωγραφικό προσδιορισμό της ελληνικής μειονότητας σε 99 συγκεκριμένα χωριά στο νότο της χώρας, συνεχίζει μια πολιτική περιορισμού και συρρίκνωσης της. Η πολιτική αυτή έχει τις ρίζες στην ίδρυση του αλβανικού κράτους, τον κύριο κορμό της στη μεταπολεμική εποχή με τη γραμμή που ακολούθησε το καθεστώς του Ενβέρ Χότζα, συνεχίζεται όμως μετα-καθεστωτικά έως και σήμερα παρά την πορεία προς την Ενωμένη Ευρώπη την οποία η ίδια η Αλβανία έχει χαράξει. Κατ' αυτό τον τρόπο, η Αλβανία σήμερα, αποχαρακτηρίζοντας από μειονοτική ζώνη περιοχές με αμιγή ελληνικό πληθυσμό, άλλοτε μείζονα και άλλοτε σημαντικό στον αριθμό, όπως οι Άγιοι Σαράντα, το Αργυρόκαστρο, η Χιμάρα το Δέλβινο και η Κορυτσά, στερεί από όλους τους Έλληνες μειονοτικούς των περιοχών αυτών όλα τα δικαιώματά τους που απορρέουν από τις σχετικές διεθνείς συνθήκες και συμφωνίες.

2. Στέρηση της Ελληνικής Γλώσσας από επίσημη γλώσσα του Αλβανικού κράτους

Η Αλβανία, συνεχίζει να κωφεύει στο αίτημα της Ελληνικής Μειονότητας, έτσι όπως εκφράζεται επίσημα από την Πολιτική Οργάνωση που την αντιπροσωπεύει, την «ΟΜΟΝΟΙΑ», για την υιοθέτηση της Ελληνικής Γλώσσας ως επίσημη γλώσσα του κράτους, τουλάχιστον για τις παραδοσιακά κατοικημένες από Έλληνες μειονοτικούς, περιοχές της χώρας. Μάλιστα η Αλβανία, όχι μόνο κωφεύει στο αίτημα αυτό, αλλά αφήνει να διαρρέει μέσω των ΜΜΕ στους κόλπους της Αλβανικής κοινωνίας πως οι διεκδικήσεις αυτές της Ελληνικής Μειονότητας είναι προϊόντα εθνικιστικών απαιτήσεων, δίνοντας κατ' αυτό τον τρόπο τροφή σε ακόμα εντονότερη αντιπαράθεση μεταξύ των δύο εθνοτήτων.

3. Καταπάτηση και υφαρπαγή των περιουσιών των Ελλήνων μειονοτικών

Η Αλβανία με διάφορες νομικές μεθοδεύσεις και στηριζόμενη σε έναν νόμο ο οποίος ψηφίστηκε μετα-καθεστωτικά, που όμως δεν λαμβάνει υπόψη το ιδιοκτησιακό καθεστώς έτσι όπως ήταν προτού η γη να περιέλθει στο πάλαι ποτέ σοσιαλιστικό κράτος, προσπαθεί ουσιαστικά να υφαρπάξει τη γη από τους Έλληνες μειονοτικούς μεταβάλλοντάς τους τίτλους ιδιοκτησίας. Ταυτόχρονα, τα τελευταία χρόνια, παρατηρείται το φαινόμενο, τα αλβανικά δικαστήρια να δικαιώνουν υποτιθέμενους απογόνους Αλβανών τσιφλικάδων, οι οποίοι με ύπουλες μεθοδεύσεις και πλαστά έγγραφα διεκδικούν τεράστιες εκτάσεις γης σε όλες τις περιοχές – επαρχίες της Ελληνικής Μειονότητας. Ούτε λίγο ούτε πολύ λοιπόν, η Αλβανία, προσπαθεί να αποκόψει τους Έλληνες της περιοχής από τη γη τους, ή αλλιώς, το σημαντικότερο στοιχείο για τη συνέχεια του Ελληνισμού στα εκεί πατρογονικά του εδάφη.

4. Παντελή αδιαφορία για την εκπαίδευση της Ελληνικής Εθνικής Μειονότητας

Το αλβανικό κράτος αρνείται να επιτρέψει το άνοιγμα ελληνικών σχολείων όπου υπάρχουν Έλληνες και συμπληρώνεται ο απαιτούμενος αριθμός των μαθητών. Αδιαφορεί για το πρόβλημα της μετάφρασης και της εκτύπωσης των σχολικών βιβλίων για τα σχολεία της Ελληνικής Εθνικής Μειονότητας και για τη βελτίωση των σχολικών κτηρίων.

5. Καταπάτηση των πολιτικών δικαιωμάτων των ελλήνων μειονοτικών

Στην Αλβανία, μπορεί τα γεγονότα με τις ποινικές καταδίκες των 5 της ΟΜΟΝΟΙΑΣ το 1994 να φαντάζουν μακρινά στη μνήμη, παραμένουν όμως εξαιρετικά νωπά τα συνταρακτικά γεγονότα των δημοτικών εκλογών το Νοέμβριο του 2000, όπου η άκρως εθνικιστικά υποκινούμενη βία και νοθεία σε εκλογικά κέντρα όπως της Φοινίκης και της Χιμάρας, είχαν ως αποτέλεσμα αφενός τον σοβαρό τραυματισμό με τη χρήση όπλων, στελεχών της ΟΜΟΝΟΙΑΣ, πιθανότατα από μέλη της Μυστικής Υπηρεσίας της Αλβανίας και αφετέρου την ανάδειξη διορισμένων 'νικητών'. Χωρίς μεγάλες παραλλαγές ολοκληρώθηκαν 4 χρόνια αργότερα και οι δημοτικές εκλογές του 2003 σε επαρχίες όπως η Χιμάρα, όπου πάλι σηματοδεύτηκαν από βία και νοθεία, με εκρήξεις βομβών έξω από εκλογικά κέντρα καθώς και ξυλοδαρμούς πολιτών από τη μυστική αστυνομία αλλά και μετέπειτα ποινικές διώξεις με καταδίκες έναντι 5 στελεχών του τοπικού παραρτήματος της ΟΜΟΝΟΙΑΣ οι οποίοι διαμαρτύρονταν για την αδικία. Τα ίδια γεγονότα θα επαναλαμβάνοντουσαν αυτούσια και το Φεβρουάριο του 2007, αφού 4 ολόκληρες μέρες μετά την διεξαγωγή των εκλογών τα αποτελέσματα δεν γινόντουσαν γνωστά. Μόνο υπό το φόβο της διεθνούς κατακραυγής όμως και ύστερα από τη δημοσιότητα που έλαβε το θέμα, ανακοινώθηκαν τελικά τα σωστά αποτελέσματα που έδιναν τη νίκη στους υποψηφίους της ΟΜΟΝΟΙΑΣ.

Την ίδια στιγμή μάλιστα που η βία και η νοθεία των εκλογικών διαδικασιών αποτελεί κοινή πρακτική στην Αλβανία, το κράτος αυτό προχωράει στην ανήκουστη νομιμοποίησή τους με τον πρόσφατα ψηφισθέντα εκλογικό νόμο, αφαιρώντας το δικαίωμα από το κόμμα που εκπροσωπεί την Ελληνική Μειονότητα (ΚΕΑΔ) να επιτηρεί την εκλογική διαδικασία, με τον αποκλεισμό των εκλογικών αντιπροσώπων τους από τις ελεγκτικές επιτροπές των εκλογών.

Γεγονότα όπως τα παραπάνω αλλά και όπως αυτό, της ποινικής δίωξης έναντι 10 Βορειοηπειρωτών οι οποίοι τον Απρίλιο του 2008 συμμετείχαν σε συγκέντρωση διαμαρτυρίας κατά της άσκησης απρόκλητης βίας σε βάρος συμπολιτών τους από την Αλβανική αστυνομία συνθέτουν το σκηνικό πολιτικών διώξεων που δεχόταν και συνεχίζει να δέχεται η Ελληνική Εθνική Μειονότητα στην Αλβανία από τις κρατικές και παρακρατικές αρχές της χώρας αυτής.

6. Στέρηση της δυνατότητας άσκησης μειονοτικών πολιτικών μέσω της τοπικής αυτοδιοίκησης

Η Αλβανία ως χώρα, ακολουθεί το πρότυπο του λεγόμενου κεντρικού προγραμματισμού του κράτους το οποίο αποτελεί ένα γραφειοκρατικό κεντρικό σύστημα που κατευθύνεται αποκλειστικά από τα Τίρανα. Όλες οι αποφάσεις που αφορούν παρεμβατικές πολιτικές για την ασφάλεια, την ανάπτυξη, την ευημερία κ.τ.λ. λαμβάνονται από την πρωτεύουσα, με αποτέλεσμα τα περιθώρια ουσιαστικής παρέμβασης της τοπικής αυτοδιοίκησης να ελαχιστοποιούνται έως να εκμηδενίζονται. Αυτό σημαίνει πως η υλοποίηση πολιτικών, οι οποίες προάγουν τα συμφέροντα των τοπικών κοινωνιών γενικότερα και τα μειονοτικά συμφέροντα ειδικότερα, από τις αντίστοιχες αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης (καθ' ότι γνωρίζουν καλύτερα τα ιδιαίτερα προβλήματα), δεν είναι εφικτή. Η αδυναμία αυτή, άσκησης ουσιαστικής δράσης από μέρους της μειονότητας για την αλλαγή των κακώς κειμένων (ανασφάλεια, υπανάπτυξη), αποτελεί λόγο που όχι μόνο κρατάει μακριά τους ξενιτεμένους αλλά διώχνει παράλληλα και τους εναπομείναντες έλληνες της περιοχής. Επομένως γίνεται αντιληπτό ότι το ζήτημα της διοικητικής διάρθρωσης της Αλβανίας και οι εξουσίες που πηγάζουν από το σχετικό νομικό πλαίσιο για τις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης αποτελούν, έμμεσα, θέμα μείζονος σημασίας για την επιβίωση και τη συνέχεια της Ελληνικής Μειονότητας στα πατρογονικά της εδάφη.

Το Συμβούλιο της Ευρώπης, το Νομοθετικό και το Εκτελεστικό Όργανο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και ο ΟΑΣΕ, ανάλογα με την αρμοδιότητά τους, συμφωνούν με τις ως άνω θέσεις της Ελληνικής Μειονότητας

Όσα προαναφέρθηκαν δεν αποτελούν σε καμία περίπτωση ζητήματα τα οποία στηρίζονται σε εθνικιστικά ιδεώδη και σε αποσχιστικές τάσεις της Ελληνικής Μειονότητας, όπως κατά καιρούς παρουσιάζονται από Αλβανικά ΜΜΕ με σκοπό να δικαιολογηθεί στα μάτια της Αλβανικής κοινής γνώμης η επιθετική πολιτική του Αλβανικού κράτους απέναντι στην Μειονότητα. Αντιθέτως τα γεγονότα αυτά επιβεβαιώνονται και από το σύνολο του εκτελεστικού σώματος των αρμόδιων οργάνων της Ενωμένης Ευρώπης.

Πιο συγκεκριμένα, τα παραπάνω επιβεβαιώνει και η **Επιτροπή των Υπουργών Εξωτερικών του Συμβουλίου της Ευρώπης** με το ψήφισμα* που υιοθέτησε την 11^η Μαΐου του 2005, στην 926^η τακτική συνεδρίασή της σχετικά με την εφαρμογή της Σύμβασης Πλαίσιο του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Προστασία των Εθνικών Μειονοτήτων του 1998, σε ισχύ στη χώρα από την 1^η Ιανουαρίου του 2000, όπου αναγνωρίζει πως η Αλβανία δεν τηρεί τα όσα σχετικά προβλέπονται από τη Σύμβαση Πλαίσιο και καλεί τη χώρα αυτή να συμπληρώσει το νομικό και διοικητικό πλαίσιο της αλλά και να εξασφαλίσει την πλήρη εφαρμογή του στην πράξη. Ειδικότερα, καλεί την Αλβανία να συγκεντρώσει στατιστικά στοιχεία προκειμένου να προσδιορίσει το μέγεθος των εθνικών μειονοτήτων στη χώρα, ακυρώνοντας ουσιαστικά de facto τον αυθαίρετο Αλβανικό γεωγραφικό προσδιορισμό της Ελληνικής Μειονότητας, ενώ παράλληλα καλεί την ίδια να παρέχει συνθήκες οι οποίες θα επιτρέπουν την χρήση της μειονοτικής γλώσσας στις σχέσεις των μειονοτικών με τις διοικητικές αρχές αλλά και τη χρήση της μειονοτικής γλώσσας στην αναγραφή των τοπικών παραδοσιακών ονομασιών, των ονομάτων δρόμων καθώς και των άλλων τοπογραφικών ενδείξεων που απευθύνονται στο κοινό.

Στο ίδιο μήκος κυμαίνεται ένα χρόνο αργότερα και το ψήφισμα* που υιοθετείται από το **Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο**, στις 6 Σεπτεμβρίου του 2006, αμέσως μετά και με αφορμή την υπογραφή του Συμφώνου Σταθερότητας και Προσχώρησης της Αλβανίας με την Κοινότητα, που καλείται να κυρώσει αυτή την περίοδο η βουλή, το οποίο ούτε λίγο ούτε πολύ έρχεται να πει ακριβώς τα ίδια σε ότι αφορά στις υποχρεώσεις τις Αλβανίας οι οποίες έχουν να κάνουν με το σεβασμό των δικαιωμάτων των μειονοτήτων και δεν τηρούνται. Το ψήφισμα αυτό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου προχωράει κι ένα βήμα παραπέρα με την παράγραφο 15 του ίδιου, όπου με την σαφή αναφορά του στην Ελληνική Μειονότητα κι όχι γενικά στις μειονότητες, ενισχύει την ιδιαίτερη διαπραγματευτική θέση της Ελληνικής Μειονότητας νομιμοποιώντας ουσιαστικά και την Ελλάδα ως την εθνική της αντιπρόσωπο στην Ε.Ε. να παρεμβαίνει προς όφελός της.

Τις θέσεις της Ελληνικής Μειονότητας, που σχετίζονται με την καταπάτηση των περιουσιών αλλά και με την αδυναμία ουσιαστικής δράσης της τοπικής αυτοδιοίκησης με απώτερο σκοπό την υλοποίηση πολιτικών υπέρ της μειονότητας ενστερνίζεται και ο **αρμόδιος για τα ανθρώπινα δικαιώματα Επίτροπος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, Thomas Hammarberg**, στην αφορούσα τον σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα έκθεσή* του η οποία δημοσιεύτηκε μόλις στις 18 Ιουνίου του 2008. Ο ίδιος στην παράγραφο 50 της εν λόγω έκθεσης μεταφέρει τις σχετικές θέσεις της μειονότητας για τα προβλήματα στην επιστροφή των περιουσιών, ενώ στην παράγραφο 55 αναγνωρίζει το πρόβλημα που προκύπτει από την συγκεκριμένη οργάνωση του κράτους και την αδυναμία των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης να ασκήσουν ουσιαστική πολιτική προς όφελος των μειονοτήτων.